

Stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu záverečného účtu Mesta POPRAD za rok 2009

V zmysle § 18f odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám stanovisko k návrhu záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009.

Stanovisko k návrhu záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009 som spracovala na základe predloženého návrhu záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009; návrhu, ktorý bol zverejnený na úradnej tabuli mesta dňa 19. apríla 2010.

Stanovisko som ďalej spracovala na základe účtovnej závierky z finančných a účtovných výkazov, najmä výkazov - „Súvaha k 31.12.2009“, „Výkaz ziskov a strát k 31.12.2009“, „Poznámky“, Prehľadu o plnení príjmov k 31. 12. 2009 a Prehľadu čerpania výdavkov k 31. 12. 2009.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA K NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA POPRAD

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009 z dvoch hľadísk:

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU MESTA POPRAD ZA ROK 2009

1. 1. SÚLAD SO VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

Návrh záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009 (ďalej len „návrh záverečného účtu“) bol spracovaný v súlade so **zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia **zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy) a **zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení** v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

1.2. DODRŽANIE INFORMAČNEJ POVINNOSTI ZO STRANY MESTA

Návrh záverečného účtu bol verejne sprístupnený na úradnej tabuli mesta v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením **v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a s § 16 odsek 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

1.3. DODRŽANIE POVINNOSTI AUDITU ZO STRANY MESTA

Mesto Poprad si splnilo povinnosť podľa **§ 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, zo znenia ktorého vyplýva povinnosť obce dať si overiť účtovnú závierku

podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (§ 9 ods. 4).

2. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Predložený návrh záverečného účtu bol spracovaný v súlade s § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; obsahuje údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 odsek 3 zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení svojich príspevkových organizácií a hodnotenie plnenia programov – programového rozpočtu.

Údaje o plnení rozpočtu boli spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, v znení Opatrenia MF č. 008978/2006-421 a v znení Opatrenia MF č. 009212/2008-421, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Mesto Poprad spracovalo a predložilo návrh záverečného účtu v oblasti plnenia rozpočtu príjmov podľa ekonomickej klasifikácie. Návrh záverečného účtu v oblasti plnenia rozpočtu výdavkov spracovalo a predložilo podľa funkčnej klasifikácie. Mesto vyhodnotilo splnenie zámerov a cieľov, ktoré si stanovilo a bolo rozpracované v programovom rozpočte.

Vykázaný výsledok hospodárenia obce bol zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh na usporiadanie výsledku hospodárenia je spracovaný v súlade s §16 ods. 6,7 a 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

B. SPRACOVANIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU

Mesto Poprad postupovalo podľa § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu.

V súlade s § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy finančne usporiadalo svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom.

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení svojich príspevkových organizácií a hodnotenie programov rozpočtu.

Prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov a údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti návrh záverečného účtu neobsahuje, pretože mesto neposkytlo žiadne záruky v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a podnikateľskú činnosť v roku 2009 nevykonávalo.

1. ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

Finančné hospodárenie mesta sa riadilo **rozpočtom**, ktorý bol schválený uznesením MsZ č. 14/2008 pod bodom č. 791 a) z 27. 11. 2008. Týmto uznesením zároveň poverilo primátora mesta vykonávať zmeny v rozpočte príjmov z položky na položku v celom rozsahu, v rozpočte výdavkov z oddielu na oddiel do výšky 17 tis. eur, v rámci oddielu medzi jednotlivými triedami, podtriedami, položkami a podpoložkami v celom rozsahu. Nad stanovený limit posudzovalo a schvaľovalo zmeny rozpočtu mestské zastupiteľstvo v súlade s ustanoveniami § 14 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V roku 2009 bolo vykonaných 17 úprav schváleného rozpočtu, o ktorých mesto viedlo operatívnu evidenciu v súlade s § 14 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zmeny rozpočtu boli premietnuté aj vo výdavkoch jednotlivých programov mesta.

Schválený a upravený rozpočet mesta:

v eurách		
	schválený rozpočet k 1.1.2009	upravený rozpočet k 31.12.2009
bežný rozpočet		
príjmy	29 159 000	28 430 470
výdavky	26 130 000	26 167 070
výsledok hospodárenia	3 029 000	2 263 400
kapitálový rozpočet		
príjmy	2 172 000	4 449 620
výdavky	10 347 000	9 896 050
výsledok hospodárenia	- 8 175 000	- 5 446 430
finančné operácie		
príjmy	5 606 000	3 642 930
výdavky	460 000	459 900
zostatok	5 146 000	3 183 030
predpokl. výsledok hospodárenia	- 5 146 000	- 3 183 030

Pre rok 2009 mesto zostavilo vyrovnaný rozpočet. Zmenami rozpočtu došlo k zníženiu predpokladaného prebytku bežného rozpočtu na 2.263.400 eur, k zníženiu schodku kapitálového rozpočtu na 5.446.430 eur. Následkom týchto skutočností došlo k zníženej potrebe zapojenia finančných prostriedkov do rozpočtu prostredníctvom finančných operácií.

V konečnom dôsledku vykonané zmeny rozpočtu vyústili do nižšieho objemu predpokladaného schodku rozpočtu - 3. 183. 030 eur .

1. 1. PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

V zmysle § 5 ods. 1, 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa príjmy rozpočtu obce členia na vlastné a cudzie.

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; **kapitálového rozpočtu** predstavovali príjmy z predaja majetku.

Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené transfermi na činnosť preneseného výkonu štátnej správy, grantmi a zahraničným grantom; **kapitálového rozpočtu** predstavovali transfery zo ŠR, ŠFRB a zahraničný grant.

Plnenie rozpočtu príjmov v členení na vlastné a cudzie v roku 2009

v eurách				
príjmy	rozpočet k 1.1.2009	uprav.rozpočet k 31.12.2009	skutočnosť k 31.12.2009	% plnenia
vlastné	22 856 000	21 713 900	21 491 808	98,98
cudzie	6 303 000	6 716 570	8 347 058	124,27
bežné príjmy	29 159 000	28 430 470	29 838 866	104,95
vlastné	1 992 000	2 456 250	2 532 489	103,10
cudzie	180 000	1 993 370	2 252 482	113,00
kapitálové príjmy	2 172 000	4 449 620	4 784 971	107,54

Nepriaznivé plnenie bolo dosiahnuté u vlastných príjmov bežného rozpočtu, kedy nebol naplnený ani upravený rozpočet. Na tomto výsledku sa najväčšou mierou podpísalo krátenie výnosu dane z príjmov FO zo ŠR, kedy plnenie bolo vo výške 87, 85 % zo schváleného rozpočtu, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje výpadok príjmov vo výške 1.837.905,00 eur.

Konštatujem, že ide o objektívne príčiny, ktoré mesto ovplyvniť nedokázalo.

Najväčší podiel na tvorbe vlastných príjmov bežného rozpočtu v roku 2009 mali:

- výnos dane z príjmov FO	61,83 %
- daň z nehnuteľností – zo stavieb	10,61 %
- poplatok za komunálny odpad a drobné stavebné odpady	5,97 %
- príjem za správne poplatky	2,78 %
- príjem z prenajatých bytov	2,59 %

Najväčší podiel na tvorbe transferov bežných príjmov rozpočtu mal ako každoročne transfer pre školstvo vo výške 75,39 %.

Na tvorbe vlastných kapitálových príjmov sa v objeme 70,01 % podieľal príjem z predaja pozemkov. Cudzie kapitálové príjmy vo výške 44,4 % tvoril transfer na výstavbu cyklistického chodníka a vo výške 13,97 % zahraničný grant Nórskeho finančného mechanizmu.

Vývoj dosiahnutých príjmov v rokoch 2006 – 2009 v členení na vlastné a cudzie

	v eurách			
príjmy	2006	2007	2008	2009
vlastné	18 081 226	18 849 432	22 994 755	21 491 808
cudzie	6 563 665	7 053 243	6 863 905	8 347 058
bežné príjmy	24 644 891	25 902 675	29 858 660	29 838 866
vlastné	3 963 088	3 172 243	7 428 069	2 532 489
cudzie	4 112 362	114 519	921 397	2 252 482
kapitálové príjmy	8 075 450	3 286 762	8 349 466	4 784 971

Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že do roku 2008 mali príjmy vzostupnú tendenciu. **V roku 2009 došlo k poklesu vlastných príjmov bežného rozpočtu, tak aj vlastných kapitálových príjmov.** Výpadok príjmov znamenal pre mesto čiastočný útlm rozvojových programov a použitie prostriedkov rezervného fondu.

Pre názornosť som v nasledujúcej tabuľke spracovala a porovnala príjmy, ktoré sa podieľajú najväčšou mierou na dosahovaných vlastných príjmoch, a to podielová daň, daň z nehnuteľností, miestne dane, príjmy z vlastníctva (z prenajatých pozemkov, budov, objektov, bytov). Vlastné kapitálové príjmy zahŕňajú príjmy z predaja kapitálových aktív a z predaja pozemkov.

Plnenie vybraných skupín príjmov a porovnanie s minulými rokmi:

	v eurách			
príjmy	2006	2007	2008	2009
A. Bežné príjmy	24 644 891	25 902 675	29 858 660	29 838 866
1. Daňové príjmy	14 278 331	15 314 479	18 585 176	17 343 185
- podielová daň	11 101 540	12 062 537	14 443 504	13 288 095
- daň z nehnuteľností	1 645 389	1 622 386	2 548 364	2 584 730
- miestne dane	1 531 402	1 629 556	1 593 308	1 470 360
2. Nedaňové príjmy	3 802 895	3 534 953	4 409 579	4 148 623
- príjmy z vlastníctva	1 358 129	1 281 584	1 198 035	1 179 255
3. Transfery	6 563 665	7 053 243	6 863 905	8 347 058
B. Kapitálové príjmy	8 075 450	3 286 762	8 349 466	4 784 971
1. Vlastné kapit.príjmy	3 963 088	3 172 243	7 428 069	2 532 489
2. Cudzie kapit.príjmy	4 112 362	114 519	921 397	2 252 482
- kapit. transfery zo ŠR	994 490	114 519	432 749	1 924 834

Na základe vykonanej analýzy a výsledkov dosiahnutých v roku 2009 som dospela k záveru:

- objem výnosu dane z príjmov FO (podielová daň) mesto ovplyvniť nedokáže
- vývoj a dosiahnuté príjmy u dane z nehnuteľností sú mimoriadne priaznivé
- vývoj príjmov z výberu miestnych daní je veľmi nepriaznivý, je potrebné vykonať podrobnú analýzu príčin, nakoľko dosiahnutý objem klesol pod úroveň roku 2006
- príjmy z vlastníctva za uvedené obdobie zaznamenávajú neustále zostupný trend
- vlastné kapitálové príjmy v roku 2009 klesli pod úroveň roku 2006

Nepriaznivý vývoj u daňových a nedaňových príjmov je potrebné zastaviť, nakoľko spoliehať sa na vzostupný trend u transferov by nebola správna cesta. Transfery sú účelovo určené finančné prostriedky. **Vlastné (daňové a nedaňové príjmy) slúžia na bezproblémové financovanie samosprávnych činností mesta. Je nevyhnutné zabezpečiť nárast vlastných príjmov, vytvoriť podmienky na dosiahnutie prebytkového bežného rozpočtu a tak vytvoriť zdroj na krytie schodkového kapitálového rozpočtu, aby mesto používalo prostriedky rezervného fondu v nevyhnutnom rozsahu.**

1. 2. ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov sa obdobne ako rozpočet príjmov člení na bežný a kapitálový. V priebehu roku došlo k viacerým úpravám rozpočtu výdavkov, čo vyústilo k nasledovnému:

v eurách				
výdavky	rozpočet k 1.1.2009	uprav.rozpočet k 31.12.2009	skutočnosť k 31.12.2009	% plnenia
bežné	26 130 000	26 167 070	26 086 433	99,69
kapitálové	10 347 000	9 896 050	9 520 411	96,20

Pri hodnotení čerpania rozpočtu bežných výdavkov konštatujem, že bol dosiahnutý prebytkový bežný rozpočet, ktorý ale nestačil na krytie schodku kapitálového rozpočtu.

Vývoj čerpania výdavkov v rokoch 2006 – 2009 v členení na bežné a kapitálové výdavky:

v eurách				
skutoč.výdavky	2006	2007	2008	2009
bežné výdavky	20 813 350	18 763 759	24 941 114	26 086 433
kapitál. výdavky	13 383 622	4 303 260	9 833 034	9 520 411

1. 2. 1. ČERPANIE ROZPOČTU BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Z prehľadu je zrejmé, že v roku 2009 došlo doposiaľ k najvyššiemu čerpaniu bežných výdavkov napriek výpadku značného objemu výnosu dane z príjmov fyzických osôb zo ŠR. Túto skutočnosť v tomto roku spôsobil vyšší transfer pre školstvo, zahraničný transfer oproti roku 2008.

Pre názornosť uvádzam prehľad skutočných bežných výdavkov podľa funkčnej klasifikácie, u ktorých došlo v roku 2009 k najvyššiemu čerpaniu a porovnanie s rokom 2008.

v eurách				
funkčná klasifikácia		rok 2009	rok 2008	index 2009/2008
09.1.2.1	Základné školy	6 177 072	6 005 278	102,86
0.1.1.1.6	Obce	4 362 076	4 640 742	93,99
09.1.1.1	Materské školy	2 091 746	2 009 162	104,11
05.1.0	Nakladanie s odpadmi	1 732 203	1 576 246	109,89
08.1.0	Športové a rekreačné služby	1 317 728	934 542	141,00
10.2.0.1	Domov dôchodcov Poprad	1 246 770	1 014 506	122,89
09.6.0.1	Školské jedálne	1 082 257	1 092 345	99,08
03.1.0	Mestská polícia	725 686	698 599	103,88
04.5.1	Cestná doprava, MHD	560 079	248 890	225,03
10.2.0.2	Opatr. služba, prís.p.na stravu	386 391	330 313	116,98

Tradične najvyšším podielom sa na celkových výdavkoch podieľajú výdavky spojené s financovaním základných škôl prostredníctvom transferu na prenesený výkon štátnej správy zo ŠR.

Napriek ekonomickej kríze, dopad ktorej sa dotkol aj Mesta Poprad, spomínaný výpadok príjmov z výnosu dane z príjmov fyzických osôb, výpadky príjmov z miestnych daní a poplatky za komunálny odpad a drobné stavebné úpravy, mesto zabezpečilo samosprávne funkcie aj rozvoj mesta.

Ako dokumentujú výsledky uvedené v tabuľke, došlo v roku 2009 k vysokému nárastu výdavkov oproti roku 2008 v oblastiach, ktoré mesto považovalo za prioritné. Na druhej strane došlo k výraznému poklesu výdavkov na správe mestského úradu odd. 01.1.1.6 – o 6,01 %.

Najvyšší nárast o 125,03 % zaznamenali výdavky na cestnú dopravu a MHD, čo v prevažnej miere spôsobilo prehodnotenie ekonomicky oprávnených nákladov a následne úhrada vzniknutej straty SAD, a.s. Poprad.

Pozitívne hodnotím v tomto smere prístup mesta, že vzniknuté vyššie náklady neprenieslo na občanov v podobe zvýšenia cestovného ale vzniknuté náklady sa rozhodlo v plnej výške hradiť z vlastného rozpočtu.

1. 2. 2. ČERPANIE KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Kapitálové výdavky neboli v plnej miere kryté kapitálovými príjmami. Na vykrytie schodku kapitálového rozpočtu bol použitý prebytkový bežný rozpočet a čiastočne boli zapojené finančné operácie príjmov – použitie finančných prostriedkov z peňažných fondov a úver zo ŠFRB.

Uvádzam prehľad najvýznamnejších kapitálových výdavkov v roku 2009 a porovnanie s rokom 2008:

v eurách

funkčná klasifikácia		rok 2009	rok 2008	index 2009/2008
04.4.3	Nájomné byty	3 293 620	961 130	342,68
04.4.3	Výstavba	2 947 470	4 501 361	65,48
04.5.1	Cestná doprava	1 185 878	1 462 259	81,10
01.1.1.6	Obce	275 723	809 732	34,05

Najväčší nárast v čerpaní kapitálových výdavkov bol zaznamenaný pri výstavbe nájomných bytov, na ktoré boli použité úverové zdroje zo ŠFRB.

V ostatných troch položkách (výstavba, cestná doprava, obce) mesto zaznamenalo výrazný pokles oproti roku 2008. Tento nepriaznivý vývoj zapríčinil výrazný pokles vlastných kapitálových príjmov a nízky prebytok bežného rozpočtu.

Do nasledujúcich rokov odporúčam pre vytvorenie prostriedkov na kapitálové výdavky uvažovať s dosahovaním čo najvyššieho prebytku bežného rozpočtu ako významného zdroja pre realizáciu rozvojových programov mesta, nakoľko u vlastných kapitálových príjmov zaznamenávame klesajúci trend.

1.3. FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. **Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.**

Plnenie finančných operácií v roku 2009

v eurách

finančné operácie	rozpočet k 1.1.2009	uprav.rozpočet k 31.12.2009	skutočnosť k 31.12.2009	% plnenia
príjmov	5 606 000	3 642 930	3 149 432	86,45
výdavkov	460 000	459 900	425 781	92,58

Finančné operácie príjmov tvorili príjmy z predaja majetkovej účasti, z likvidácie majetku. Prostredníctvom finančných operácií bol realizovaný prevod finančných prostriedkov z minulého roku, prevod prostriedkov z rezervného fondu a mestského fondu rozvoja bývania a úver zo ŠFRB. V tomto roku došlo k čerpaniu rezervného fondu vzhľadom na nedostatočné zdroje v oblasti príjmov (ostatné čerpanie bolo v roku 2006). Čerpaný bol vo výške 332.028 eur. Z mestského fondu rozvoja bývania bol vykonaný prevod vo výške 1.619.971 eur. Nedostatky zistené kontrolou tvorby a použitia peňažných fondov boli spracované v správe č. 1/2010 a predložené mestskému zastupiteľstvu v marci 2010. Nedostatky neboli takého charakteru, ktorý by ovplyvnil výsledok hospodárenia.

Prostredníctvom finančných operácií výdavkov boli realizované splátky úverov a lízingové splátky z obstaraných motorových vozidiel mesta a mestskej polície.

Zostatok príjmových finančných operácií vo výške 2.723.650,94 eur (rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami) bude použitý:

- na vysporiadanie schodku rozpočtu (rozdiel príjmy-výdavky) vo výške 983.007,01 eur,
- na vysporiadanie zostatku z mimoriadnej dotácie pridelennej zo štátneho rozpočtu v roku 2009 vo výške 738.669,47 eur,
- na vysporiadanie nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov (cyklistický chodník) poskytnutých v roku 2009 zo štátneho rozpočtu vo výške 1.000.000 eur,
- na vysporiadanie nedočerpaných prostriedkov zo štátneho rozpočtu (prídavky na deti, dopravné pre žiakov ZŠ) vo výške 1.436,09 eur,
- na prevod do rezervného fondu vo výške 538,37 eur.

1.4. VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Podľa § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytkom rozpočtu obce je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce; schodkom rozpočtu obce je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce, pričom súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce nie sú finančné operácie.

Podľa § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytok alebo schodok rozpočtu sa zisťuje podľa § 10 ods. 3 písm. a) a písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Hospodárenie mesta v roku 2009 dokumentuje nasledovná tabuľka:

	v eurách		
	schválený rozpočet k 1.1.2009	upravený rozpočet k 31.12.2009	skutočnosť k 31.12.2009
bežný rozpočet			
príjmy	29 159 000	28 430 470	29 838 866
výdavky	26 130 000	26 167 070	26 086 433
prebytok	3 029 000	2 263 400	3 752 433
kapitálový rozpočet			
príjmy	2 172 000	4 449 620	4 784 971
výdavky	10 347 000	9 896 050	9 520 411
schodok	- 8 175 000	- 5 446 430	- 4 735 440
finančné operácie			
príjmy	5 606 000	3 642 930	3 149 432
výdavky	460 000	459 900	425 781
zostatok	5 146 000	3 183 030	2 723 651
príjmy spolu	31 331 000	32 880 090	34 623 837
výdavky spolu	36 477 000	36 063 120	35 606 844
výsledok hospodárenia	- 5 146 000	- 3 183 030	- 983 007
upravený výsledok hosp.			- 2 723 112,57

Bežný rozpočet na rok 2009 bol zostavený ako prebytkový - prebytok vo výške 3.029.000 eur; po zmenách upravený bežný rozpočet kalkuloval s prebytkom 2.263.400 eur, v konečnom zúčtovaní **mesto hospodárilo s prebytkovým bežným rozpočtom, prebytok 3.752.433 eur.**

Kapitálový rozpočet na rok 2009 bol zostavený ako schodkový, schodok bol rozpočtovaný vo výške 8.175.000 eur; po zmenách, upravený kapitálový rozpočet kalkuloval so schodkom 5.446.430 eur, v konečnom zúčtovaní **mesto hospodárilo so schodkovým kapitálovým rozpočtom, schodok 4.735.440 eur.** Schodok je krytý prebytkom bežného rozpočtu, prevodom finančných prostriedkov z fondov mesta a úverom zo ŠFRB.

Výsledok hospodárenia - schodok vo výške **983.007,01 eur** bol zistený v súlade s § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Následne bola v súlade s ustanoveniam § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vykonaná **úprava schodku v celkovej výške 1.740.105,56 eur.** Formálnym nedostatkom je, že v súlade s ustanoveniami § 16 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy mali byť k 31. 12. 2009 nevyčerpané prostriedky preúčtované na osobitný účet. **Po zohľadnení týchto skutočností rozpočtové hospodárenie mesta za rok 2009 skončilo schodkom vo výške 2.723.112,57 eur.**

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o vývoji výsledku hospodárenia obce v minulých rokoch:

v eurách				
výsledok hospodárenia	2006	2007	2008	2009
prebytok		2 896 980	3 412 933	
schodok	1 447 491			2 723 112

V roku 2009 dosiahlo mesto „najhorší“ výsledok za posledné štyri roky. **Napriek výsledku hospodárenia v absolútnom vyjadrení hodnotím hospodárenie mesta pozitívne, a to s ohľadom na:**

- celkovú hospodársku a ekonomickú situáciu vo svete a jej dopad na našu krajinu a samozrejme aj na Mesto Poprad
- finančné zdroje a z toho vyplývajúce možnosti v oblasti výdavkov
- výsledok hospodárenia – schodok je vo výške 52,9 % predpokladaného schodku
- vytvorenie vysokých rezerv z výsledkov hospodárenia v predchádzajúcich obdobiach zabezpečilo zdroje na krytie schodku z rezervného fondu
- na rozdiel od iných miest a obcí, mesto na zabezpečenie samosprávnych funkcií a rozvojových programov nebolo nútené riešiť finančné zdroje formou úverov
- napriek nie najlepšej situácii v oblasti príjmov neuvažovalo o zvyšovaní miestnych daní a poplatkov, nezvýšilo výšku cestovného v MHD,
- napriek obmedzeným finančným zdrojom darilo sa plniť rozvojové programy, aj keď v obmedzenom rozsahu.

2. BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Na základe vykonanej účtovnej závierky boli výsledky premietnuté do výkazu súvaha k 31. 12. 2009. Správnosť výkazu je overená skutočnosťou, ak sa aktíva rovnajú pasívam.

Správnosť dokumentujú nasledovné tabuľky; údaje sú upravené o vykonanú korekciu, t. j. v netto hodnotách:

v eurách		
Majetok	2009	2008
Dlhodobý nehm.majetok	44 031	20 158
Dlhodobý hmot.majetok	107 598 451	102 301 193
Dlhodobý finanč.majetok	8 589 329	13 336 852
Zásoby	7 136	8 413
Zúčt.medzi subjektmi VS	9 044 232	9 273 289
Dlhodobé pohľadávky	129	129
Krátkodobé pohľadávky	1 061 223	682 220
Finančné účty	12 956 237	13 468 740
Poskyt.návrat.fin.výpomoci	-	-
Časové rozlíšenie	25 724	16 478
AKTÍVA CELKOM	139 326 492	139 107 472

v eurách		
Vlastné imanie a záväzky	2009	2008
Vlastné imanie	123 387 737	126 357 533
Rezervy	135 332	149 555
Zúčt.medzi subjektmi VS	1 252 161	-
Dlhodobé záväzky	3 066 819	2 029 540
Krátkodobé záväzky	885 078	1 011 254
Bankové úvery a výpomoci	601 264	890 177
Časové rozlíšenie	9 998 101	8 669 413
PASÍVA CELKOM	139 326 492	139 107 472

Aktíva, t.j. majetok spolu podľa účtovnej závierky predstavujú sumu:

k 31. 12. 2009 - 165.848.371 € (brutto) 139.326.492 € (netto)

k 31. 12. 2008 - 163.567.682 € (brutto) 139.107.482 € (netto)

Pasíva, t.j. vlastné imanie a záväzky podľa účtovnej závierky predstavujú sumu:

k 31. 12. 2009 - 139.326.492 €

k 31. 12. 2008 – 139.107.472 €

Rozdiel medzi brutto a netto hodnotou majetku predstavujú oprávky, prostredníctvom ktorých sa premieta postupné opotrebenie majetku v súlade s odpisovým plánom mesta, opravné položky k pohľadávkam.

V zmysle ustanovení § 8 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa majetok obce má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Ustanovenie zákona mesto dodržiava.

2.1. BILANCIA POHLÁDÁVOK

Prehľad vývoja pohľadávok za roky 2006 – 2009:

v eurách				
pohľadávky	2006	2007	2008	2009
z daňových príjmov	544 348,72	482 340,84	247 062,34	279 621,81
z nedaň. príjmov	768 154,18	526 090,42	814 080,86	926 754,84
ostatné, iné	764,68	6 871,14	1 294,56	350 119,51
spolu	1 313 267,58	1 015 302,40	1 062 437,76	1 556 496,16

Situácia vo vývoji pohľadávok sa oproti predchádzajúcim rokom rapídne zhoršila, pohľadávky stúpili o 46,50 % oproti roku 2008, čo predstavuje 494.058,40 eur.

Tento nepriaznivý stav dokumentuje aj prehľad vývoja pohľadávok podľa ich splatnosti:

v eurách		
pohľadávky	2008	2009
v lehote splatnosti	3 020,65	24 635,26
po lehote splatnosti	1 059 417,11	1 531 860,90
spolu	1 062 437,76	1 556 496,16

Objem pohľadávok v lehote splatnosti oproti roku 2008 vzrástol o 715,56 %, po lehote splatnosti vzrástol o 44,59 %. Mesto vykonalo zákonným spôsobom korekciu pohľadávok, avšak ide len o účtovný zápis a na samotnú výšku evidovaných pohľadávok podľa jednotlivých subjektov to vplyv nemá.

Vzhľadom k výraznému nárastu pohľadávok v celkovej hodnote odporúčam vykonať hĺbkovú analýzu stavu a vývoja pohľadávok, spôsobu ich vymáhania a zabezpečenia.

2.2. BILANCIA ZÁVAZKOV

Prehľad vývoja záväzkov za roky 2006 – 2009

v eurách				
záväzky	2006	2007	2008	2009
rezervy	-	-	149 555	135 332
zúčtov.medzi subjekt.VS	-	-	-	1 252 161
dlhodobé záväzky	59 821	1 008 929	2 029 540	3 066 819
krátkodobé záväzky	581 511	1 481 179	1 011 254	885 078
bankové úvery	2 948 673	1 464 648	890 177	601 264
spolu	3 590 005	3 954 756	4 080 526	5 940 654

Prechodom na aktuálny spôsob účtovania od 01. 01. 2008 je mesto povinné účtovať a vytvárať krátkodobé rezervy. Mesto vytvára rezervy na nevyčerpané dovolenky vrátane sociálneho a zdravotného poistenia. Výška rezervy sa odvíja od objemu nevyčerpanej dovolenky.

Záväzok – zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy, v tom 1.000.000,00 eur tvorí mimoriadna dotácia zo zdrojov štátneho rozpočtu SR na vykrytie výpadku dane z príjmov fyzických osôb.

Nárast dlhodobých záväzkov predstavuje úver zo ŠFRB. Nie sú evidované záväzky po lehote splatnosti.

Krátkodobé záväzky predstavujú záväzky z obchodných vzťahov, záväzky voči zamestnancom a poisťovniam. Týka sa miezd a odvodov do poisťovních fondov za mesiac december. Krátkodobé záväzky po lehote splatnosti tvoria 2,04 % z celkových krátkodobých záväzkov, t.j. 18.088,96 eur.

Bankové úvery majú klesajúci trend, čo je prirodzený jav pri pravidelnom splácaní. V roku 2009 mesto nepožiadalo o nový úver.

Mesto nemá problém s uhrádzaním svojich záväzkov a ani s úhradou splátok úverov.

3. PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU

Predložený prehľad poskytuje údaje o stave dlhu k 31.12.2009 (spolu s porovnaním stavu k predchádzajúcim rokom):

v eurách				
	2006	2007	2008	2009
zostatok dlhu spolu	2 948 672,74	1 464 650,03	890 177,40	601 264,44

V priebehu roku 2009 mesto splatilo:

- Úver Dexia banka Slovensko, a.s. – úverová zmluva č. 09/022/97 dňa 21. 05. 2009
- Úver Dexia banka Slovensko, a.s. – úverová zmluva č. 09/026/98 dňa 21. 04. 2009

Úver Štátneho fondu rozvoja bývania zo dňa 08. 04. 2002 a zo dňa 14. 03. 2008 sa v zmysle ustanovení § 17 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov do celkovej sumy dlhu obce nezapočítava.

4. ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

V zmysle ustanovení § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je príspevková organizácia právnická osoba obce, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet obce zapojená príspevkom.

Na základe údajov získaných z „Výkazu ziskov a strát k 31. 12. 2009“ konštatujem, že obidve príspevkové organizácie splňajú uvedené kritérium.

Príspevok pre príspevkové organizácie Mesta Poprad bol schválený mestským zastupiteľstvom uznesením č. 14/2008 zo dňa 27. 11. 2008 v rámci schvaľovania rozpočtu na rok 2009 nasledovne:

1. Správa mestských komunikácií (SMK)	1.300.000 eur
2. Redakcia Poprad-noviny občanov	95.000 eur

V priebehu roku došlo k zníženiu príspevku na činnosť v obidvoch príspevkových organizáciách, a to: o 100 tis. € u SMK a o 5 tis. € v redakcii. Príspevky v upravenej výške boli vyčerpané na 100 %.

Hospodárenie príspevkových organizácií dokumentuje nasledovná tabuľka:

v eurách		
	SMK	Redakcia-noviny
<i>Hlavná činnosť</i>		
Náklady	1 265 546,17	120 446,74
Výnosy	1 284 965,14	120 588,68
Hospod.výsledok	19 418,97	141,94
<i>Podnikateľská činnosť</i>		
Náklady	81 474,77	-
Výnosy	96 972,31	-
Hospodársky výsledok	15 497,54	-

Obe príspevkové organizácie dosiahli zisk. SMK v roku 2009 prvýkrát vykonávala so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť, náklady na túto činnosť boli v plnej výške kryté výnosmi, čo je veľmi pozitívny jav. Náklady a výnosy boli sledované osobitne od hlavnej činnosti.

Pri porovnaní nákladov v hlavnej činnosti a výškou príspevkov od zriaďovateľa konštatujem, že skutočné náklady boli u SMK o 5,46 % vyššie ako príspevok (1.200 tis. €) a skutočné náklady v redakcii boli o 33,83 % vyššie ako príspevok (90 tis.€).

5. PREHLAD O POSKYTNUTÝCH ZÁRUKÁCH

Podľa správy k návrhu záverečného účtu Mesta Poprad mesto v roku 2009 neprijalo žiadne záruky a ručenie za iné subjekty.

6. ÚDAJE O PODNIKATEĽSKEJ ČINNOSTI

Návrh záverečného účtu Mesta Poprad neobsahuje údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti.

7. HODNOTENIE PLNENIA PROGRAMOV OBCE

Zákonom č. 324/2007 bol novelizovaný zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kde v § 4 bol doplnený nový odsek 5), ktorý uložil obci povinnosť, rozpočet musí obsahovať zámary a ciele, tzv. program obce.

Rok 2009 bol pre mesto prvým rokom, v ktorom rozpočet obsahuje aj zámary a ciele. Programový rozpočet bol schválený ako súčasť rozpočtu. V súlade s uznesením mestského zastupiteľstva č. 14/2008 bol vykonaný monitoring plnenia programového rozpočtu k 30. 06. 2009 a k 31. 12. 2009 ako súčasť záverečného účtu.

Na základe skúseností s prijímanými zámermi, stanovenými a vyhodnocovanými cieľmi odporúčam pre budúce obdobia prehodnotiť existujúce podprogramy, prvky, resp. podľa potreby rozšíriť počet prvkov alebo naopak prvky zlúčiť.

ZÁVER

Návrh záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a **obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.**

Návrh záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009 bol v zmysle § 9, ods. 2 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **zverejnený dňa najmenej na 15 dní** spôsobom v obci obvyklým.

Riadna účtovná závierka k 31.12.2009 a hospodárenie Mesta Poprad za rok 2009 bolo v súlade s § 9, ods. 5 zákona o obecnom zriadení a § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy **overené audítorom.**

V súlade s § 16, ods. 10 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam Mestskému zastupiteľstvu v Poprade uzatvoriť prerokovanie „Návrhu záverečného účtu Mesta Poprad za rok 2009“ výrokom

celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad.

ING ZITA KOZLEROVÁ
HLAVNÁ KONTROLÓRKA MESTA POPRAD